

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. В. СТЕФАНИКА**

Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СОЦІОЛОГІЯ

спеціальність **281 Публічне управління та адміністрування**
освітня програма **"Публічне управління та адміністрування"**
інститут **післядипломної освіти та довузівської підготовки**
кафедра **управління та бізнес-адміністрування**

Івано-Франківськ – 2021 рік

Робоча програма СОЦІОЛОГІЯ для студентів спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування (освітня програма " Публічне управління та адміністрування ") – 11 с.

Розробник:

Кучера Ірина Василівна кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри управління та бізнес-адміністрування

Протокол від 27 серпня 2021 року № 1

Т.в.о. завідувача кафедри управління та бізнес-адміністрування

П'ятничук І.Д.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 28 Публічне управління та адміністрування	Вибіркова	
	281 Публічне управління та адміністрування (освітня програма "Публічне управління та адміністрування ")		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): Публічне управління та адміністрування	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		2021-й	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – 1 Індивідуальне завдання із бізнес-планування проєктів		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		4-й	____-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 2	Освітній рівень: бакалавр	Лекції	
		16 год.	__ год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	__ год.
		Лабораторні	
		__ год.	__ год.
		Самостійна робота	
		60 год.	__ год.
Індивідуальні завдання: __ год.			
Вид контролю: Залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 33.3 % та 66.6 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни — формування у студентів знань і навичок розуміння оточуючих їх соціальних явищ та процесів, які відбуваються в даний момент в Україні, дослідження гострих суспільних питань соціальної нерівності, бідності та багатства, міжнаціональних, економічних та політичних конфліктів, процесів, які відбуваються у всіх інститутах українського суспільства, формування активної життєвої та громадянської позиції студентства, їх ціннісної орієнтації, в тому числі й професійної. Дисципліну «Соціологія» присвячено ознайомленню з об'єктом, предметом, структурою, категоріальним апаратом соціологічної науки, історичним розвитком соціологічної думки в Західній Європі і на Україні, з питаннями методології, методики та технології конкретних соціологічних досліджень, а також зі специфікою застосування результатів соціологічних досліджень та соціальних технологій у практичній діяльності.

Завдання вивчення навчальної дисципліни.

Головними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: засвоєння базових категорій соціологічної науки; отримання знань з теоретико-методологічних та емпіричних аспектів соціології у просторі класичних надбань та сучасних тенденцій; опанування наукового підходу до аналізу соціальних явищ та процесів сучасного суспільства; набуття навичок самостійного аналізу та пошуку можливих шляхів вирішення соціальних проблем; ознайомлення з особливостями проведення емпіричних соціологічних досліджень та набуття навичок роботи з соціологічними даними.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен освоїти **компетентності:**

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та наукових методів відповідної галузі і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

ЗК1. Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.

ЗК2. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК3. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК6. Здатність працювати в команді.

ЗК7. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК8. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ФК.9. Здатність впроваджувати інноваційні технології.

ФК.10. Здатність до дослідницької та пошукової діяльності в сфері публічного управління та адміністрування.

Програмні результати навчання:

ПРН1. Використовувати базові знання з історичних, культурних, політичних, соціальних, економічних засад розвитку суспільства.

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Соціологія як галузь наукового знання.

1. Вступ до соціології.
2. Об'єкт і предмет соціології.
3. Структура соціологічного знання.
4. Функції, принципи, категорії, основні закони соціології, її зв'язок з іншими науками. Методи соціології.

Тема 2. Історія становлення та формування соціологічної думки.

1. Історія становлення соціології в країнах Західної Європи та США.
2. Соціологічна концепція О. Конта, Г. Спенсера, Е. Дюркгейма, М. Вебера, П. Сорокіна, В. Парето.
3. Розвиток соціологічної думки в Україні.
4. Сучасний етап розвитку соціологічної науки. Новітні соціологічні теорії.

Тема 3. Суспільство як соціальна система.

1. Суспільство як соціальна система. Соціологічна типологія суспільств.
2. Соціальна структура суспільства.
3. Соціальна стратифікація і мобільність.
4. Соціальні спільності.

Тема 4. Особистість в системі соціальних відносин.

1. Особистість у соціології. Структура особистості.
2. Соціологічні теорії особистості.
3. Соціалізація особистості.

Тема 5. Культура та масова комунікація як соціальні явища.

1. Соціологія культури: соціальні функції культури.
2. Види та структурні елементи культури в житті людини.
3. Молодіжна субкультура як фактор соціалізації особистості.

Тема 6. Соціологія молоді та сім'ї

1. Соціологія сім'ї як галузь соціології.
2. Сутність, предмет, об'єкт соціології сім'ї.
3. Сім'я як соціальний інститут. Функції сім'ї. Визначення сім'ї та шлюбу.
4. Основні поняття і категорії соціології молоді. Молодь як специфічна соціально-демографічна група.

Тема 7. Соціологія конфлікту

5. Конфлікт як джерело соціальних змін. Типологія конфліктів.
6. Теорії конфлікту в соціології.
7. Структурні складові і динаміка конфлікту. Управління конфліктом.

Тема 8. Соціологія віку

1. Вік як об'єкт наукового дослідження. Поняття віку в науці. Соціальний вік.
2. Вікові цикли в структурі життєвого шляху особистості.
3. Вікова стратифікація. Віковий статус та вікова роль. Вікова нерівність.
4. Покоління як соціально-історичне явище.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Денна форма навчання					
	Кількість годин, у тому числі					
	усього	л.	п.	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Соціологія як галузь наукового знання.	10	2	2	-	-	6
Тема 2. Історія становлення та формування соціологічної думки.	10	2	-	-	-	8
Тема 3. Суспільство як соціальна система.	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Особистість в системі соціальних відносин.	12	2	2	-	-	8
Тема 5. Культура та масова комунікація як соціальні явища.	12	2	2	-	-	8
Тема 6. Соціологія молоді та сім'ї	12	2	2	-	-	8
Тема 7. Соціологія конфлікту	12	2	2	-	-	8
Тема 8. Соціологія віку	12	2	2	-	-	8
Усього годин	90	16	14	-	-	60

5(6).Теми семінарських (практичних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	2
1.	Тема 1. Соціологія як галузь наукового знання.	2
2.	Тема 2. Суспільство як соціальна система.	2
3.	Тема 3. Особистість в системі соціальних відносин.	2
4.	Тема 4. Культура та масова комунікація як соціальні явища.	2
5.	Тема 5. Культура та масова комунікація як соціальні явища.	2
6.	Тема 6. Соціологія конфлікту	2
7.	Тема 7. Соціологія віку	2
	Разом	14

7. Теми лабораторних занять

Відповідно до робочої програми з дисципліни «Соціологія» лабораторні заняття не заплановані.

8. Самостійна робота

Зміст СРС з дисципліни складається з таких видів роботи:

- підготовка до аудиторних занять;
- виконання практичних завдань протягом семестру;
- самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни згідно з навчально-тематичним планом;
- написання індивідуальної контрольної роботи;
- підготовка до усіх видів контролю.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	2	3
1.	Тема 1. Соціологія як галузь наукового знання.	6
2.	Тема 2. Історія становлення та формування соціологічної думки.	8
3.	Тема 3. Суспільство як соціальна система.	6
4.	Тема 4. Особистість в системі соціальних відносин.	8
5.	Тема 5. Культура та масова комунікація як соціальні явища.	8
6.	Тема 6. Соціологія молоді та сім'ї	8
7.	Тема 7. Соціологія конфлікту	8
8.	Тема 8. Соціологія віку	8
Разом		60

9. Індивідуальні завдання

- Індивідуальні завдання включають виконання студентами контрольного індивідуального завдання з дисципліни «Соціологія».

10. Методи навчання

За джерелом передачі та сприймання навчальної інформації використовуються такі методи:

- словесні (розповідь-пояснення, бесіда, лекції, презентації, семінари-дискусії);
- наочні (ілюстрація з використанням ММП);
- практичні (розв'язування задач);
- ділові ігри.

За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються проблемний виклад, частково-пошуковий метод та дослідницький методи.

11. Методи контролю

Поточний контроль передбачає:

- опитування на практичних заняттях;
- тести
- контрольні і самостійні роботи.

Підсумковий контроль передбачає: залік.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Робота на парах	Оцінка за самостійну роботу	Оцінка за індивідуальне завдання	Разом
60	20	20	100
• Оцінювання відповідей студентів на практичних заняттях відбувається за 100 бальною шкалою.			

• По завершенні теоретичного навчання середнє арифметичне усіх отриманих оцінок у 100-бальній шкалі множиться на ваговий коефіцієнт 0,6, відповідно – максимальний бал за усі отриманні заняття у підсумку може скласти 60 балів.

• Підсумкова оцінка за вивчення дисципліни складається із математичної суми балів за роботу на парах (максимально – 60 балів), отриманих балів за самостійну роботу (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал за самостійну роботу може скласти 20 балів), оцінки за індивідуальне завдання (оцінка виставляється у 100-бальній шкалі і множиться на ваговий коефіцієнт 0,2, відповідно максимальний бал може скласти 20 балів), що в сумі максимально може скласти 100 балів.

• При виставленні балів за модульний контроль оцінюються: рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів, самостійне опрацювання тем, написання есе, опрацювання завдань, підготовка презентацій доповідей, підготовка індивідуальних завдань тощо.

• Якщо студент не складав змістовий модуль з поважних причин, які підтвержені документально, то він має право на його складання з дозволу зав. кафедри (за заявою).

Критерії оцінювання за 100-бальною шкалою:

• *90-100 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом; висловлює свої думки; творчо виконує індивідуальні та колективні завдання; самостійно знаходить додаткову інформацію та використовує її для реалізації поставлених перед ним завдань; вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення власних знань; комунікативні уміння та навички сформовані на високому рівні; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання завдання і оцінити результати власної практичної діяльності; виконує завдання, не передбачені навчальною програмою; вільно використовує знання для розв'язання поставлених перед ним завдань.

• *70-89 балів* – Студент вільно володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає незначні граматичні помилки у порівняннях, формулюванні висновків, застосуванні теоретичних знань на практиці; за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою; має стійкі навички виконання завдань.

• *50-69 балів* – Студент володіє навчальним матеріалом поверхово, фрагментарно; на рівні запам'ятовування відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків; знайомий з основними поняттями навчального матеріалу; комунікативні уміння та навички сформовані частково;

під час відповіді допускаються суттєві граматичні помилки; має елементарні нестійкі навички виконання завдань; планує та виконує частину завдань за допомогою викладача.

- *Менше 50 балів* – У студента не сформовані комунікативні уміння та навички; студент допускає велику кількість граматичних помилок, що ускладнює розуміння; студент не володіє навчальним матеріалом; виконує лише елементарні завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D	задовільно	
50 – 59	E		
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Рекомендована література

Основна

1. Докаш В.І., Ципко С.Ю., Яремчук С.С. Соціологія. Чернівці, 2011.
2. Загальна соціологія: [хрестоматія] / концепція, упоряд., перекл. А.В. Фурман, В.С.Біскуп, О.С. Морщакова. Київ: Видавництво Ліра-К, 2019. 354 с.
3. Кузьменко Т.М. Соціологія. Центр навчальної літератури, 2019. 320 с.
4. Історія теоретичної соціології. Початок ХХ століття. Перша загальнотеоретична криза соціології: навчальний посібник для вузів. М.: Акад. проект Гаудеамус, 2010. 354 с. 6.
5. Історія теоретичної соціології. Соціологія ХІХ століття. Від появи нової науки до предвісників її першої кризи: навчальний посібник для вузів. М.: Акад. проект Гаудеамус, 2010. 370 с.
6. Особистість і соціальні інститути в урбанізованому суспільстві: місто Дніпро: монографія: в 2 томах / В. В. Кривошеїн, О. Ю. Висоцький, В. В. Ніколенко та ін.; за заг. ред. професора В. В. Кривошеїна.– Том 1.– Д.: Видавництво ЛізуновПрес, 2018. 292 с.
7. Бабенко Н. Б. Соціологія сім'ї: навч. Посібник. К.: ДАККІМ. 2004, 256 с.
8. Вербець В. В. Соціологія: теоретичні та методичні аспекти : навч. Посібник. Рівне : РДГУ, 2005. 202 с.

9. Городяненко В. Г. Соціологія: підручник. К.: ВЦ «Академія», 2008. 544 с
10. Квіт С. Масові комунікації. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 251с.
11. Лукашевич М. П. Соціологія. Основи загальної, спеціальних та галузевих теорій: підручник. К.: Каравела, 2015. – 544 с.
12. Підлісний М. М. Соціологічний практикум: навчально-наочний посібник у схемах і коментарях. Дніпропетровськ: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2016. – 126 с. С. Масові комунікації. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. – 251с. . 13. Лукашевич М. П. Соціологія. Основи загальної, спеціальних та галузевих теорій: підручник. К.: Каравела, 2015. – 544 с.

Додаткова

1. Піча В. М. Соціологія : загальний курс : навч. посібн. / В. М. Піча. – К. : "Каравела", 2000. – 248 с.
2. Радугин А. А. Социология : курс лекций / А. А. Радугин, К. А. Радугин. – М. : Центр, 2003. – 224 с. 11. Соціологія : підручник / за загал, ред. В. П. Андрущенко, М. І. Горлача. – Х. : Б.И., 1998. – 622 с.
3. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. Навчальний посібник = КНЄУ, 2002.
4. Волович В.І., Андрущенко В.П. Соціологія: короткий енциклопедичний словник – К.,1999.

15. Інформаційні ресурси

1. Анурін В. Ф. Социология : учебник для вузов / В. Ф. Анурін, А. И. Кравченко. – СПб. : Питер, 2010. – 432 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.twirpx.com/file/555245/>.
2. Афанасьев, В. В. Историческая социология : учебное пособие / В. В. Афанасьев. – М. : Книжный дом университет, 2009. – 184 с. [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.bookvoed.ru/book?id=424399#>.
3. Вербець В. В. Соціологія : навч. посібн. / В. В. Вербець, О. А. Субот, Т. А. Христюк. – К. : Кондор, – 2009. – 550 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://pidruchniki.ws/15840720/sotsiologiya/sotsiologiya_-_verbets_vv.
4. Грибик Т. А. Методичні рекомендації з курсу "Соціологія", / Т. А. Грибик. – Вінниця : Модельний центр інформаційних технологій / 200.. – 38 с. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ito.vspu.net/SAIT/inst_kaf/kafedru/matem_fizuka_tex_osv/www/ENK/KIt%20v%20osviti%20i%20nauk/dilovod/sociology.htm.
5. Дворецька Г. В. Соціологія : навч. посібн. / Г. В. Дворецька. – Вид. 2-ге, перероб. і доп. – К. : 2002 – 472 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : Авт. видав. КНЕУ <http://buklib.net/books/21973/>.
6. Яремчук С. Соціологія : навч. посібн / С. Яремчук. – Чернівці : Рута, 2007.–160 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://uadocs.exdat.om/docs/index-412853.html?page=3>.